

H. De L.

"PACO KAJ JUSTECO"

MEDEDEELINGEN VOOR DE LEDEN

2-a jaro - N° II

Oktobero 1943

SKRIBITALYTOJ DE NIAJ ĜENERALBROJ : - El nia historio (I-a daŭrigado (de la artikolo el la julia numero)

Paralele kun tiu religia okazo, intervenis baldaŭ pura politika malfacileco nome ke la Nederlandaj nobeluloj plendis pri la fakto ke reĝo Filipo II-a prenis pli kaj pli da Hispanaj nobeluloj en la diversaj estroj ankau en tiu de la Nederlandoj. Krom tiu, ankoraŭ alia fakto intervenis kiu interesis pli la ĝenerala popolo de la Nederlandoj: nome ke la Hispana sistemo de regado (imposte ktp.) estas instaurata tie-ĉi sekve ke la Nederlandoj fakte iĝis granda kolonia tereno. Oni nun atentis bone pri tio-ĉi: la Katolikoj en la Nederlandoj havis nur unu plendmotivon ne religion sed nur politikan. La protestantoj havis du: politikan kaj religion. Ankau tio-ĉi okazis: ĉiujfoje kiam la Protestantoj tro agadis kontraŭ Rom-Katolika religio, la Katolikoj sentis emon disiĝi de ili kaj forgesi politikan plendmotivon por helpi Hispanan reĝon. Oni tuj vidas ke bonega politikisto povus akpluati tian situacion kiel majstre faros pli malfrue aleksandro Farnese. Sed ne tiel: Filipo II-a ĉiujfoje kiam la situacio montriĝis bona por lia politiko, li faris stultajon. Ankau nun dum la bilddetruado, en la preĝejoj. La Katolikoj ektimis pro la teruraĵoj faritaj de la Protestantoj. Larga-reta de Parma, la de Filipo II-a tie-ĉi metita regentino, konsideris la afero tre grava kaj postulis de la nederlandaj nobeluloj novan juron de fideleco kiun ĉiuj ankau faris tuj, escepte du: Brederode kaj Willem de Oranjo. La bilddetruado aliflanke estis nur pajla fajro. Post ion da tempo la trankvileco denove regis en la Nederlandoj. Malgraŭ tio Filipo II-a por premi la Nederlandanoj, xx sendis la kruclan dukon de Alva.

La duko de Alva estis persono kiu kredis ke insulto al la Rom-Katolika religio estas la plej grava afero en la mondo kiu meritas plej gravan punon. Krom tio li ankau kredis, en sia terura krueleco ke li estis tre dolĉanima. Li venis tien-ĉi por plenumi du taskojn: 1) vengi la insulton al la Roma Kredo kaj 2) plenigi la hispanan regnotrezorujon kiu estis ree malplena. Ĉar kvankam la Hispanoj estis malkovrintaj trezoregojn en Ameriko, ili ne bone uzis ilin, kreante per ili industrion, sed simple forĵetis ilin aĉetante ĉion en la eksterlando.

La unua fero de Alva tie-ĉi estas la starigo de eksterordinara tribunalo, la tiel nomata sangekonsilantaro. Tre multaj personoj estis malliberigataj. Unu de ili: Egmont. Tiu Egmont estis bonanima persono sed ĝuste tiel li preparis sian propran kondamnon. Li volis kontentigi la Katolikojn irante al la sankta Meso kaj li volis samtempe kontentigi la Protestantojn gardante la ĉapon sur la kapo dum la Diservo. La rezultato estis ke li malkontentigis anbaŭ partiojn; Protestantojn ĉar li iris al la sankta Meso kaj la Katolikojn ĉar li gardis ĉapon sur la kapo dum la Diservo. Kaj Alva deklaris lin kulpa. Tamen neniu atendis tian severan punon: la morto. Hoorn, ne atendite, ricevis saman punon. Wilhelmo de Oranjo antaŭvidis tion kaj forkuris el la lando. Antaŭ tio li havis paroladon kun Hoorn. La lastaj vortoj de Hoorn estis: "bonfartu, duko sen lando". Al kio Oranje respondis: "Bonfartu, duko sen kapo". Oranje estis bonega psikologo. Montigny estis sendata al Hispanujo kaj tie sekrete mortigata. Kaj ĉie Alva faris vizitojn kaj helpis plenigi listojn de kulpuloj. La lando iĝis tuj pro tutego trankvilega. Sed cantoj kaj cantoj da familioj forkuris el la lando.

Intertempe Oranje laboregis en Germanujo. Tie li trovas multe da helpe ĉe la reformemaj teritoriaj estroj. Per persona fortune li kolektas armeon. Sed ne estante bona armeogvidanto, li malsukcesas. Plie, la soldatoj ne eniris pro konvinko sed nur pro deziro de rabado. Kaj persona riĉeco de Oranje ne sufiĉis por daŭre pagi la soldatojn.

Samtempe Alva zorgis per enspezoj. La konfiskado de la bienoj de la kondamnitaj estis avantaĝega. Sed tio ne kapablis daŭri dum longa tempo. Tila li starigis imposton: la tiel nomita "tiende perwing" (dekona prezo) ĝi konsistis en tio-ĉi: de ĉiu vendata objekto la dekono de ĝia valoro devis veni al imposto. Tiu imposto estis tute ne konforma al la lando. En Hispanujo ĝi taugus bonege. Sed en lando kiu vivis per la komerco kiel la Nederlandoj, ĝi estis mervigata. La rezulto estis ĝenerala kaj akrega krizo.

Direkt werd hij belast met een propagandareis doorheen verschillende landen. Hij hielp de internationale kongressen inrichten te Genève, Dantzig en Budapest. Werkte zeer veel in Zweden, Hongarije, Estonië en Lithouwen (=voordrachten en kursussen). Eind 1929 kwam hij zich in Nederland vestigen en stichtte met het echtpaar Insbrücker in 1930 het Internationaal Cseh-Instituut en richtte in 1932 het maandblad "La Praktiko" op dat een uitstekend blad was voor allen; evenveel voor beginners; recht een modelblad. Van den burgemeester van Arnhem verkreeg hij een prachtig buitengoed juist buiten Arnhem. Daar kwamen veel Esperantisten hun verlof doorbrengen en daar werden eveneens de Csehinstruistoj opgesteld. Hij heeft werkelijk massa's voor de Esperanto-beweging gewonnen.

KABE (Dr. Kazimierz Bein)

Een Poolse oogarts geboren in 1872. In zijn jeugd was hij gemengd in een anti-Russische beweging waarvoor hij voor verschillende jaren verbannen werd. Hij schreef meerdere boeken en artikels over zijn vak; stichtte te Warschau een instituut voor oogzichten waarvan hij nog steeds de bestuurder is (ten minste tot voor den oorlog). In de E^o-beweging verkreeg hij faam door de vertaling van "La Fundo de l'Uzoro" de Sieroszewski dat verscheen in 1904. Van af 1906 werd hij ondervoorzitter van de "Akademio". In 1911 verliet hij de beweging en bleef er sindsdien buitenstaan. De redens zijn niet gekend. Dit verwekte groot opzien. Omdat hij juist op het toppunt van zijn roem als Esperantist, nadat hij de taal met zeer veel belangrijke werken verrijkt had en nadat hij buitengewoon veel invloed verkregen had, zich plots uit de beweging terugtrok.

Zijn twee bijzonderste werken zijn "Vortaro de Esperanto" waarin hij aan de Esperanto woorden hun bepaling geeft en de vertaling van de groote Poolse historische roman "La Faraono" van Prus. Zijn taal is zuiver, klaar, eenvoudig, elegant en ontdaan van elke nationale trek of uitdrukking. Elk woord staat op de juiste plaats. Iedere onnoodige complicatie is uit zijn taal verwijderd. Hij schrijft jaarlijks een internationaal Esperanto dat zeer gemakkelijk te lezen is.

Andere werken van hem: "La interrompita kanto" van Ozesko; een Poolse Anthologie; "Patroj kaj Filoj" van Turgenejev.

(volgens K. Kalocsay in de Enciklopedio)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ANGULO DE LA SERIOZA LABORO : - Studiehoekje. (Diversaĵoj)

1) de creatie van een nieuw voorzetsel :

Ieder weet dat het voorzetsel "de" 2 betekenissen heeft: van en door (dit laatste echter niet in den zin van "tra" dat men zou kunnen vertalen als: door en door). Dit is tegen het logisch principie van Esperanto dat mischt dat ieder woord naar één betekenisse zou hebben. Prof. Dr. Koloman Kalocsay heeft een nieuw voorzetsel gevonden voor "door" dat echter nog geen gemeengoed van het Esperanto geworden is. Hij kwam daartoe langs de volgende weg. Er bestaat in het Esperanto een voorzetsel om "door middel van" te vertalen: per. Dit vindt men evenwel dikwijls als volgt: pere de (dus een adverbium + een ander voorzetsel) Het gaat zeer moeilijk om deze zegswijze juist in het Nederlandsch over te zetten. Eenzelfde vorm bestaat die afgeleid is van een werkwoord nml. de zegswijze "dank zij" dat vertaald wordt "danke al" en nog meer "dank'al". Deze twee feiten toonden den weg. "Door" is eigenlijk "door het doen van": "per la fardo de" of "fardo de" (van het werkwoord fari). Laat men "de" en de uitgangs e van het adverbium weg zooals men dan terugkomt tot het voorzetsel "per" komt men hier tot een nieuw voorzetsel: "far" = door. Fijn gevonden.

2) Het afzonderlijk gebruik van sommige bijvoegsels :

Tot nog toe zeer weinig gebruikt. Kan echter wel goed zijn om iets levendig af te beelden of om de aandacht er op te trekken of om variatie in de stijl. Vb.: ili venis al nia domo re = juist zooals in 't Nederlandsch "terug" afzonderlijk gebezigd wordt. Ander vb.: la mono ruliĝis sur la planko dis. Zooals in 't Nederlandsch "uiten" ook afzonderlijk staat.

3) duoblaĵ konsonantoj :

De dubbele medeklinkers worden in 't Esperanto niet aangenomen. "atterdre" is in het E^o atendi. Men kan er echter soms niet van uit als men te doen heeft met samengestelde woorden waarvan van het eerste lid de laatste stemletter dezelfde is als de eerste letter van het volgende woord. vb.: kapparto, disseni, ekkrii, enz....

Nochtans blijkt het wel nuttig soms af te wijken van het principe van uitsluiting der dubbele medeklinkers. Dit is vooral waar om de namen of landen van nationaliteiten te vertalen. Vb.: Finnen: finoj gaat natuurlijk niet. "Finlandanoj" is een lang woord. \exists "Finnoj" zou uitstekend zijn. Echter het is nog niet aangenomen. Hetzelfde voor regatto om het te onderscheiden van regato. Zoo zijn er nog enkele woorden maar niet veel.

(bezorgd door Drs. F. Roosa)

888888888888

FOR SCIVOLULOJ : ĉu vi sciis ? - VULKANAJ INSULOJ.

Sur multaj insuloj ĉirkaŭ la aŭstralia kontinento vulkanaj erupcioj estas oftaj. Okazis ĉe plurfoje, ke insulo Malaperis sub la maraj ondoj. Kaj ankau, ke insuloj elleviĝis el la abismoj. De tie la hipotezo de kelkaj geologoj pri la iam ekzistinta kontinento: Oceanio. Venio pravas, ke tie kontinento efektive ekzistis. Sed ĉar sur la nova elleviĝantaj insuloj la zoologia vivo rapide renaskiĝas, oni supozis, ke vivo iam jam ekzistis sur la sama tero. La lastaj observoj de zoologoj elmontris la malpravcon de tiu ĉi tezo.

En Nederlanda Hindujo ekzistas tri vulkanaj insuloj: Krakatao, Verlaten kaj Sebesy. La insuloj situas inter la pli konataj Java kaj Sumatra. En 1883 tie okazis la ĝis nun konata plej intensa erupcio. Du montoj de 550-metro altaco polviĝis, kaj la vulkano Krakatao havigita altecon de 1000 m. estis detruata. La vulkanaj cindroj kovris la insulojn en alteco de 75 m. Post tri jaroj oni konstatis la solven de la Krakatao-ŝtonoj en la eŭropa atmosfero. Jen kiel longe ŝvebas en la aero mineralaj materioj. (Unu argumento plia por racia bruligo de hejtmaterioj). La insulo Sebesy estis tranĉita en du partojn. En 1883 la tri insuloj reprezentis la simbolon de mortinta naturo, kaj absoluta manko de biologia aŭ zoologia vivo estis konstata.

Post 40 jaroj ni trovas sur tiuj insuloj fekundon vivon de la tropikoj. Jen miraklo de la naturo, triumfo de la vivo kaj evoluado. Nederlandaj scienculoj ekzamenis tiujn insulojn, kaj la rezultato de iliaj esploroj meritis nian atenton. 80% de la vivantaĵoj apartenas al la botaniko. La semoj de la kreskaĵoj estis alportitaj de la rapidaj ventoj (la distanco inter insuloj tie ne estas granda). Unue aperis vegetalaj birdoj, kaj kiam ili multnombriĝis, ekaperis la karnivoraj (viandmanĝantaj) birdoj. Sed la nombroj ankau aperis post la jaro 1908. Versajne kelkaj ratoj alvenis per la ŝipoj preterpasantaj, kaj en 1921 oni trovis milojn da ili. Senflugilaj insektoj alvenis sur naĝantaj ŝipruinoj, trapeoj kaj ĉe teraj rumpuloj - kio estas mirinda, ĉar tiuj bestoj havas grandegan malsingtion al akvo.

D-ro Damerhagen, konata holanda zoologo, skribas: "Individuoj multiĝas sur Krakatao, ĉar la forresto de malanikoj favore influas ilian plimultiĝon. Sed la specoj ne estas multnombraj kaj mi ne kredas, ke oni trovas novajn specojn".

Tamen la kurioza insulo prezentas interesan kampon de eksperimentado al la fakuloj. Kaj botanikistoj kaj zoologoj atentis, ĉu ne evoluos novaj specoj sub la influo de specialaj kondiĉoj. Ekzemple oni povas atendi ke la ratoj transformiĝos je sovaĝa kaj karnivora karaktero. Iam oni trovis kelkajn sub-specojn de insektoj, kiuj estas la kuriozaĵoj de holandaj muzeoj.

(Jozefo Majer - el Multekolora Libro)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ANGULO DE LA SERĈEJLUJOJ : -

Slechts twee inzendingen kwamen mij toe van het "piedpilkkrucvortening" waaraan een speciale premie verbonden was. De beide inzendingen waren juist doch daar Roger MAERTENS de eerste inzender was won hij de bijzondere premie. De andere inzending kreeg ik van de gefratoj Callewert. Om hen te beloonen voor hun zoeken en aan te sporen voort te doen op deze goede weg (het is de eerste maal dat zij iets inzenden van het "angulo de la serĉejoj") ŝchenk ik aan beide een troostpremie, nml. een Esperantowerkje.

Door plaatsgebrek kan in dit maandnummer geen rubriek van kruiswoordraadsels verschijnen. Daar er een tamelijk ingewikkeld kruiswoordraadsel verscheen in het vorige nummer kunnen de leden er nu eens speciaal eens dubbele aandacht en werkuurtjes aan wijden en verwacht ik veel oplossingen. Alle correspondentie nopens deze rubriek te zenden aan de sekretaris.

VOJAGREMEMOROJ : - Kun kvar geesperantistoj dum semajno en kaj tra la belgaj ardenoj.

Post parolado dum grupkunveno, pri bicikla vojaĝo tra la Ardenoj, la oratoro instigis la genembrojn foje pripensi eblecon faru sanspecan vojaĝon grupe sub gvidado de la klubsekretario. Unuvoĉa aprobo ĉe la geandintaro kaj promesoj kaj ĵuroj esti certe partoprenonto. O jes la efektivigo de tia plano ankoraŭ kuŝis en la nebuloj de malproksima kaj netravidebla estonteco. Sed tempo forflugas kiel kirlovento kaj jen bona tago la iama tiel nomata "estontecplano" aktualigis kaj atendadis nur la iamajn geentuziasmulojn por la realigo (almenaŭ pri facto de grupa foriro ĉar estis jam certe ke la sekretario kaj sia edzino forvojaĝus).

Je tiu grava momento ĉio silentigis kaj jam la sekretario rezignis la efektivigon de la "bela revo" kiam du semajnoj antaŭ la fiksita forirdato samideanino H. De Kersgieter kaj tuj poste ankaŭ samideano Fons Norro deklaris partopreni. Mi antaŭ ol laŭdas tiujn du kuraĝulojn kiuj spite ĉiuj malfacilaĵoj de l'hodiaŭaj ficirkonstancoj tamen prenis firmajn decidojn. Mi estas konvinkita ke mi en ilia nomo povas surpaperigi ke ankaŭ estas kvazaŭ en la ĉielo pri la farita vojaĝo kaj eĉ plendas la geklubanojn kiuj hejrestis pro kialoj diversspecaj sed ofte fantaziaj.

Ni do kvarepe, 2 virinoj kaj du viroj, komencis la tutsemajnan biciklan vojaĝon al, tra kaj de la Ardenoj kin fakte estis rondveturado tra nia lando ankaŭ ĉar dumvoje ni trahiciklis la naŭ provincojn de Belgujo.

Je la 14-a, Vendredo 13.8.1943 ni forlasis nian karan urbon Brugĝo. Niaj bicikloj estis "ŝarĝitaj kiel azenoj" laŭ flandra popola manieresprimo, ĉar necesis kunporti krom vestaĵoj, litkovriloj, pluvmanteloj, tualetaĵoj, fotoaparato, ktp., ankaŭ manĝaĵoj por tuta semajno.

Kvankam ne pluvis je nia foriro tamen la angusta vetero ne tro entuziasmigus precipe la virinoj kiuj baldaŭ plendis pri la furiozega vento kin rekte blovis en la vizaĝo. La edzino de la sekretario preskaŭ enis deklari ke nur sia edzo nen kulpis pri tiu facto kvazaŭ li estus postulo de la greka dio de la ventoj Eolus. Dumvoje, apenan kelkaj km. ekster Brugĝo la 4 verdstelanoj je ilia mirego (pli ĝuste nur 3 miris) renkontis hazardo la prezidanton de la klubo. La afabla aniko venis por adiaŭi la genembrojn, por ili deziri bonega vojaĝo kaj dito vetero kaj por alia afero ankaŭ kin ne necesas mencii en ĉi-tiuj vojaĝrememoroj. Mezvoje Jedelembresselaere ofice devigis nia ĉ prezidanto por nin forlasi kaj jen la 4 vojaĝantoj sola sur la vojoj de nia lando por agrable pasigi la feriojn. Fakte estis do sub devizo "Esperanto Grupo de Brugĝo Paco kaj Justico" ke ni faris la vojaĝon. Sed ĉu eblas al la homoj rinarki tion? Nu jes, sed bedaŭrinde en ne sufiĉa grado. F^o-flageto flirtis al la biciklo de la sekretario kaj la brugĝa leono-flageto al alia biciklato. Krom tio la virinoj kontentigis jam kun stoleto sur vestaĵo an al ĉeno ĉirkaŭ la kolo. La kvara partoprenanto.....nu ni diru ke li apenaŭ estis dumvoje kiam li jam nekompreneble kaj bedaŭrinde perdis la F^o-insignon kaj kvankam li cerbumis dum la tuta vojaĝo li ne plu sukcesis reakiri kvinpintan novan verdan stoleton. Ne gravas se ekstere la geklubanoj ne estis tre verdkoloraj ĉar en la plej profunda interno de la koro la trifolio de kvar estis kaj restis "fideluloj ĝis morto al la F^o-afero".

Ĉiu stacidomo an vagonaro an eĉ rajloj havis kvazaŭ magian povon sur iu de ni. Ne tro cerbumu pri la afero stranga ĉar metio-misformado estas nekompreneble kaŭzo de tiu mistero. En alter dolĉaj prunoj allogis nin. Ĉar tiu frukto hodiaŭ jaro ne estas aĉetebla en la brugĝaj fruktvendejoj oni ja komprenos facile ke ni tuj gustumis grandan kvanton kaj daŭre dum la tuta vojaĝo manĝis kilogramojn da ili ĉar je malalta prezo tiuj bonaj fruktoj abundis en Vilonujaj vilaĝoj kaj urboj.

Estis sufiĉe rapide - apenaŭ ni estis 2 horoj dumvoje - kiam jam biciklo de Henriette rifuzis ĝian taskon. Ne posedante necesan materialon por anstataŭi la difektita ilo la viroj iĝis kvazaŭ ĉevaloj kaj per de longaj rimenoj trenis kaj biciklon kaj Henriette ĝis bicikla riparado. Post kelkaj minutoj la afero enordigis kaj oni ne plu havis nialgrablajn ojn kun tiu biciklo dum la tuta semajno. O se ni povus deklari saman pri la aliaj feraj ĉevaloj.

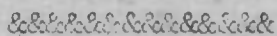
En Doynze duonhoro ni ripozis kaj poste kontraŭ vento kiel uragano ni daŭrigis al Kerkhove kie ni nur je la oka vespere revenis. Nur 2 turistoj estis en la ĉarna junulgastejo por pasigi tie la nokton. Ni bonapetite manĝis kaj esperis je pli bona vetero por la sekvonta tago. Hazarde ni vidis en la kajero kun nomlisto de la turistoj kiuj antaŭe vizitis la gastejon, la nomojn de 2 aliaj gegrupanoj kiuj estis ĉi-tie antaŭ semajno.

Kiam matene ni vekigis kurago estis sub frostopunkto. Grizaj kaj pezaj nuboj malaltŝvebis super la pejzaĝo kaj pluvo konstante falis. Post unu horo de atendado je ŝanĝo de vetero ni decidis tamen foriri ĉar hodiaŭ ni devis atingi junulgastejo de Farciennes apud Charleroi. Komenco ĉiam estas malfacila. Ankaŭ ĉi-tie ĉar sub pluvego ni devas supreniri - ni nur piede kapablis grimpi la monteton, puŝante nia biciklo - la famkonata Quarenontmonto en la Flandraj Ardenoj. Sed unufoje je la pinto la vojo konstante malsupreniris ĝis en Ronse. Feliĉe ni konstatis signojn je baldaua plibonigo de la vetero kaj efektive kiam oni je tagmezo haltis ĉe trinkejo apudvoja por manĝi, la pluvo jam tute ĉesis kaj suno jam brilis je nia refoiro. Sur vojo al Soignies aertubo de la biciklo de Blanche ribeligis. La riparado (la tubo estis difektita sur du lokoj kiel ni nur konstatis kiam ni jam ree estis forirpretaj) pro tro da malatendado ni flanko postulis deunhoron. Ĉio bonege iris ĝis kelkaj Klm. antaŭ alveno al La Louvière. Tiam nia ekstera bicikla tubo tute difektigis. Mi ja kunportis rezervtubojn sed ĉar tiuj tuboj ankaŭ ne estis entro perfekta stato Henriette proponis tuj preni sian rezervtubon kiu ankoraŭ estis tute en ordo. Jen vera pruvo de amikeco kiu ju pli la vojaĝo daŭris des pli kreskis kaj fariĝis de ni kvar geamikoj por ĉiam, ja eĉ ni iĝis kvazaŭ gefamilianoj. Tiu riparado bezonis multe da tempo ĉar necesis elpreni la radon por ŝanĝi la ekstera tubo. Pro tio jam sufiĉe malfrue ni atingis Gosselies. Estis jam post 1/2 la naŭa vespere kiam ni finfine alvenis en junulgastejo. Komprenoble mortlacaj ni estis ĉar la lastaj 30 Klm. estis ege malfacilaj pro la terure pavimitaj stratŝtonoj de la industricentro de La Louvière-Charleroi.

Ni estis la solaj turistoj en la junulgastejo, kaj la gepatroj nin akceptis kvazaŭ iliaj infanoj. Ni vere nin sentis hejme kaj tiu atmosfero baldau forigis la lacecon. La kamaradeco kiu ĉiam pli kaj pli grandiĝis inter ni nun perfektigis: ni decidis fari unu solan familion kaj ekde nun prepari manĝaĵon kune por ĉiuj. Pro tiu decido ni unue uzis la terpomojn kiuj la virinoj kunportis tial ke ili ne estus tro ŝarĝitaj por suprenbicikli la montojn. Ankaŭ alia, pli malgaja sekvo de tiu decido estis ke la sekretario bezonis trabicikli la ardenoj kun ŝanĝo de proksimume 15 lgr. da terpomoj kaj eĉ hejmalvenis post la vojaĝo kun ankoraŭ certa kvanto de ĝi.

Sekvonta mateno estis dimanĉo. Ni do unue devas ĉeesti la sankta Meso antaŭ ol forbicikli de Farciennes. Ni iomete miregis pri la akraj kaj malamikaj frazoj kontraŭ la okupantoj uzitaj de la pastro dum la prediko. Certe en Flandrujo neniu kuragus elparoli tiuspecajn sentojn publike. Forlasante ĉarman vilaĝeton ni sekvis la riverbordo de la Sanber ĝis Châteauneau. Ekde tiam ĝis la lasta tago de nia vojaĝo ni havis belegajn asfaltajn vojojn por bicikli. Ne bezonante tro singardado dum biciklado ĉar la vojoj estis perfektaj ni despli bone povis atentigi pri la rava naturbeleco. Nun ni jam plene estas en la montara regiono de Belgujo, la celo de nia vojaĝo. Mi ankoraŭ forĝesis menciigi ke suno brilegis ekde la frua mateno, ke ĉielo, estis helblua kaj sennuba kaj ke tio vera somervetero daŭris dum la tuta seĝajno de nia bicikla rondveturado. Ĉu la veterfaristooble anas la geesperantistoj?

(daŭrigota - skribis por nia revuo R. Iserentant)

KIEL ONI ĜIN TSPRILAS EN TSPRANTO ?

- Kiu bojas ne mordas - (Blaffende honden bijten niet).
- Ju homo pli fiara, des puno pli severa - (Hooge boomen vangen veel (wind))
- Por ĉiu ago vanas la tempo de pago - (Boontje komt om zijn loontje)
- Kies pane vi manĝas, ties gloron vi aranĝas (Viens brood men eet
- Kies panon oni manĝas, ties laudon oni diras) diens woord
- Kies gasto ni estas, ties feston ni festas (men sprekkt.
- Pli bona amiko intima ol parenco malproksima - (Een goede buurman is beter dan een verre vriend).
- Servo ne petita ne estas larita - (Aangeboden diensten zijn zelden aangenaam).
- Iri kun ni tra ĝojo kaj ploro. - (Door dik en dun met iemand meegaan).

XXXXXXX

XXXXXXX

XXXXXXX